

Tale ved grundstensnedlæggelse ved ny bygning på CSS, 13. september 2012. Af Rektor Ralf Hemmingsen.

Kære bygherre, entreprenører, rådgivere, håndværkere, naboer fra Børne- og ungeforvaltningen, studerende og kolleger

Vi befinder os jo nede i et hul. Hvis man ikke vidste bedre, kunne man tro, at det var et bombekrater eller et vulkankrater. Men vi ved jo, at hullet bliver fyldt op med alt det gode og opbyggelige og fundamentale, som hedder universitetet: Auditorier, studenterfaciliteter og kontorer - primært til økonomerne, men også til de andre fag her på Samf. Derudover skal der jo også være en børnehave, som jo også må siges at være en ret så "fundamental" samfundsinstitution.

Men lige efter nytår i 2009 befandt jeg mig faktisk i en slags vulkankrater, i hvert fald i økonomisk forstand. Nærmere bestemt på New York University, et par blocks nord for Wall Street, som stadig spyede lava ud over de globale finansmarkeder. Senere kom det frem, at NYU selv havde været helt ude på overdrevet. Universitetet havde nemlig tabt 24 millioner dollars i Bernard Madoffs pyramidespil.

Egentlig skulle konferencen handle om noget andet, men alle talte om finanskrisen. Dybden, magtesløsheden og pessimismen var faktisk rystende. Min sidemand i konferencelokalet var en ældre, distingveret professor, som fortalte mig, at hele hans pension var gået op i røg på Wall Street.

En dekan fra NYU mente, vi var midt i en "katastrofefilm i slow motion", hvor alle organer svigter i det internationale finansielle kredsløb. Det lød ikke sundt i mine læge-ører. De tilstedeværende eksperter og økonomer fremhævede dengang, at man ikke må erstatte bristede bobler med nye bobler.

Nej, man skal sætte ind der, hvor der er en langsigtet merværdi. Og hvor er det? Det er for eksempel inden for forskning og uddannelse.

Heldigvis er det også den tankegang, der ligger bag de nye byggerier på universitetet – og i øvrigt også bag regeringens finanslovsforslag. Altså at et land som Danmark selv i krisetider – eller måske netop i krisetider – ikke har råd til at lade universitetet forfalde.

Nu startede jeg med det mentale vulkankrater, som boligboblen og finanskrisen har efterladt. Nogle vil tolke krateret som noget positivt – som "kreativ destruktion" fordi nye teorier kan dukke op og udfordre de gamle. Det har vi også set her på KU, da vi i tidligere på året åbnede *Center of Imperfect Knowledge Economics*.

Andre, herunder den verdensberømte økonom Paul Krugman, mener ligefrem, at økonomernes manglende evne til at forudsige og forhindre krisen bør føre til selvransagelse. "*How did Economists Get it So Wrong*" spurgte Krugman i New York Times. Og nobelpristageren svarede selv: Fordi nogle økonomer forvekslede smukke matematiske formler med sandheden. Og fordi de glemte "the human factor": mennesker opfører sig ikke altid rationelt og markedet er ikke perfekt.

I dag lægger vi grundstenen til en bygning på en campus, hvor fagene ideelt set er præget af fuldstændigt samarbejde - for nu at omskrive et begreb fra den økonomiske teori. Her på "Kommunehospitalet" er fagene indlagt side om side. Alt andet lige stiger chancen dermed for, at økonomerne bliver smittet af andre, herunder af den menneskelige faktor fra for eksempel psykologien og antropologien. Men man kunne også forestille sig perspektiverne i et samarbejde om sundhedsøkonomi, som er en kæmpepost i nationalregnskabet.

Med dette nybyggeri tager KU et vigtigt skridt mod realiseringen af den overordnede Campusplan her på City Campus. Kongstanken er intakt: nemlig samlingen af alle SAMF-enheder på én campus. Samtidig er der god mulighed for dialog med de omkringliggende parker og haver i den grønne akse - fra søerne, over Botanisk Have og det planlagte Naturhistoriske Museum til Kongens Have.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke de involverede i byggeriet: Jeudan, arkitekt og ingeniør, fakultetet og Campus Service – og så selvfølgelig, dem der får det hele til at ske: håndværkerne på byggepladsen.

Og så vil jeg gerne slutte med en vittighed. En vittighed, som jeg lader jeg mig fortælle, at underviserne har tradition for at servere til 1. års politter. En vittighed, som også viser, at KU's økonomer ikke er blottet for selvironi og selverkendelse: *"En fysiker, en kemiker og en økonom strander på en øde ø. De har ingenting at spise. Men så skylles en dåse med suppe op på øen. Fysikeren siger: Vi tager en sten og banker dåsen op". Kemikeren siger: "Lad os først tænde et bål og opvarme dåsen". Og økonomen siger: "Lad os først antage, at vi har en dåseåbner..."*

Ja, det med applied economics er vist ikke enerådende – for nu at sige det forsigtigt. På den anden side skal man også passe på, at den anvendte økonomi ikke tager overhånd sådan som det godt kan ske i kældre under hospitaler. Eksempelvis synes jeg det gik for vidt, da jeg engang i fortiden afslørede, at medarbejdere i kælderen på Bispebjerg Hospital systematisk omsvejsede hospitalssenge til lysestager, som de solgte med meget stor fortjeneste.

I dag er sengene væk – og vi bygger en campus med tidssvarende faciliteter til forskning og uddannelse. Det kan man også kalde en omsmelting – endda en med god samfunds-økonomi i.

Tak for ordet.